<u>અસ્વીકરણ</u>: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઇ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

<u>DISCLAIMER:</u> The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

===

ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલત, અમદાવાદ

ક્રિમીનલ અપીલ નં. ૭૨૬/૧૯૯૭

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે.જે. ઠાકર સહી/-

===

૧	શું સ્થાનિક સમાવારપત્રોના રિપોર્ટર્સને ચુકાદો જોવાની પરવાનગી આપવામાં આવે છે?	હા
૨.	રિપોર્ટર્સને સંદર્ભિત કરવાં કે નહિ?	હા
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવાં ઇચ્છે છે?	ના

૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન કે તેનાં હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઇ હુકમ સબબ કોઇ મહત્વપૂર્ણ કાયદાકીય પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	ના
૫.	દીવાની ન્યાયાધીશને પરિપત્રિત કરવું કે નહિ?	ના

==

દિનેશભાઈ ભિલાભાઈ બારિયા....અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય....સામાવાળા(ઓ)/સામાવાળા(ઓ)

==

ઉપસ્થિતિ: શ્રી હર્ષ વી. ગજ્જર, અપીલકર્તા નં.૧ તરફે વકીલ

સુશ્રી મોનાલી એચ. ભટ્ટ, સામાવાળા(ઓ)/સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ માટે એ.પી.પી.

==

ન્યાયમૂર્તિ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ કે.જે. ઠાકર

તારીખ : ૦૪/૦૨/૨૦૧૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. અપીલકર્તા તરફના વિદ્વાન વકીલ અને સામાવાળા– રાજ્ય તરફથી વિદ્વાન વધારાના જાહેર અભિયોજક શ્રીમતી મોનાલી એચ. ભટ્ટની દલીલો સાંભળી.

૨. આ અપીલ દ્વારા, અપીલકર્તા – મૂળ આરોપીએ વાઘોડરા ખાતેની સત્ર અદાલતના માનનીય એડિશનલ સેશન્સ જજ દ્વારા કેસ નં. ૫૦/૧૯૯૬ માં ૧૪.૦૫.૧૯૯૭ના રોજ આપવામાં આવેલા ચુકાદા અને હુકમથી પોતાને વ્યથિત અનુભવી છે, જેમાં આરોપીને નીચે મુજબની સજા ફરમાવવામાં આવી હતી :–

ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૬૩ હેઠળ ૪ વર્ષનું કારાવાસ અને રૂ. ૨૫૦/– નો દંડ, અને તેના ચૂકવવામાં નિષ્ફળ થવામાં, એક માસનું કઠોર કારાવાસ.

ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૬૬ હેઠળ ૪ વર્ષનો કારાવાસ તથા રૂ. ૨૫૦/– નો દંડ, અને દંડની અદાયગીમાં નિષ્ફળતા પર એક માસનો સખત કારાવાસ.

ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૭૬ હેઠળ ૫ વર્ષનું કેદ અને રૂ. ૨૫૦/– નો દંડ, અને દંડ ચૂકવવામાં નિષ્ફળ રહે તો એક મહિના માટે કઠોર કેદ.

અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિ (અત્યાચાર નિવારણ અધિનિયમ)ની કલમ ૩(૧)(૧૧) હેઠળ ૪ વર્ષના કેદ તથા રૂ. ૨૫૦/- ના દંડ, અને દંડની ચૂકવણીમાં નિષ્ફળ રહેવાના કિસ્સામાં, ૧ માસના કઠોર કેદ.

૩. કેસનો સંક્ષિપ્ત સાર નીચે મુજબ છે :-

૦૧.૦૨.૧૯૯૬ના રોજ, ફરિયાદી યુવતી પોતાના ભાઈ તથા અન્ય ૪૦ વ્યક્તિઓ સાથે એક ટ્રેક્ટરમાં, જશુભાઈ ફતાભાઈ બારિયા નામની એક વ્યક્તિના લગ્નવિધિ સમાપ્તિ સમારોહમાં હાજરી આપીને પાછી ફરી રહી હતી. તે સમયે આરોપીએ ફરિયાદી યુવતીને પકડી લીધી અને તેને સાથે આવવા કહ્યું હતું અને જો તે તેમ ન કરે તો તેને મારી નાખવામાં આવશે, એમ આક્ષેપ છે. જ્યારે કેટલાક મુસાફરોએ વાંધો ઉઠાવ્યો, ત્યારે આરોપીએ તેમને ગાળો આપી અને મારી નાખવાની ધમકી આપી હતી, એમ આક્ષેપ છે. ત્યારબાદ, આરોપીએ ફરિયાદી યુવતીને છરી બતાવી હોવાનું, અને તેને સાયકલ પર વિસાડી લઈ ગયો હોવાનું આક્ષેપ છે. ત્યારબાદ, તે ફરિયાદી યુવતીને ટેમ્પો દ્વારા પાવાગઢ લઈ ગયો હતો.

એવું આક્ષેપિત છે કે પાવાગઢ ખાતે ફરિયાદી અને આરોપી બંને એક ધર્મશાળામાં રોકાયેલા હતા અને રાત્રિ દરમિયાન આરોપીએ ફરિયાદી સાથે બળજબરીપૂર્વક લગભગ પાંચ વખત યૌનસંબંધ કર્યો હોવાનું આક્ષેપ છે. બીજા દિવસે સવારે,

ફરિયાદીને બસ દ્વારા ખંડી વાવ ખાતે લાવવામાં આવી હતી. બંને ચાલતા નીકળ્યા ત્યારબાદ, માર્ગમાં, આરોપીએ ફરી એક વાર મકાઈના ખેતરમાં ફરિયાદી સાથે બળજબરીપૂર્વક યૌનસંબંધ બાંધ્યો હતો.

ત્યારબાદ જ્યારે તેઓ બંને ગામના દેરાસરે પહોંચ્યા, ત્યારે આરોપ છે કે ફરિયાદી સ્ત્રીને આરોપીએ ધમકી આપી હતી કે જો તે કંઈપણ ખુલાસો કરશે તો તેને મારી નાખવામાં આવશે. તે પછી ફરિયાદી સ્ત્રીએ આ ઘટનાક્રમ પોતાના માતા–પિતાને જણાવી દીધો, અને ફરિયાદી સ્ત્રીના પિતાએ આ બાબત અંગે પંચોને ફરિયાદ કરી. તેમ છતાં, આરોપીના પિતાએ પંચો સાથેની તે ખાસ બેઠકમાં હાજરી ન આપતા, ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી.

અન્વેષણ અધિકારીએ તપાસ પૂર્ણ કરીને ચાર્જશીટ રજૂ કર્યું. આરોપીએ દોષ સ્વીકાર્યો નહોતો અને તેથી, ઉપર દર્શાવેલ કલમો હેઠળના આરોપો. ફરિયાદ પક્ષે કેસના સમર્થનમાં કુલ નવ સાક્ષીઓની તપાસ કરી હતી અને દંડ પ્રક્રિયા સંહિતા, ૧૯૭૩ની ધારા ૩૧૩ હેઠળ નિવેદન નોંધ્યા બાદ, વડોદરાના માનનીય એડિશનલ સેશન્સ જજે ઉપર જણાવેલ ગુનાઓ માટે આરોપીને દોષિત ઠરાવ્યા.

૪. હું નીચેના ચુકાદાઓનો ઉલ્લેખ કરવો ઇચ્છું છું :–

અ) અળમેલુ વિ. રાજ્ય અહેવાલિત (૨૦૧૧) ૨ એસ.સી.સી. ૩૮૫,

b) મોહદ. ઈમરાન ખાન વિ. રાજ્ય (જી.ઓ.એન.સી.ટી. ઓફ દિલ્હી) રિપોર્ટેડ ઇન (૨૦૧૧) ૧૦ એસસીસી ૧૯૨,

c) એસ. વરદરાજન વિ. મદ્રાસ રાજ્ય, એ.આઈ.આર. ૧૯૬૫ સર્વોચ્ચ અદાલત ૯૪૨,

ડ) શ્યામ અને અન્ય વિ. મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય, જેનો અહેવાલ એ.આઈ.આર. ૧૯૯૫ સર્વોચ્ચ અદાલત ૨૧૬૯ માં પ્રસિદ્ધ થયો છે,

ઇ) ભારતીબેન, સ્વ. સુરેશભાઈ ભીખાભાઈ ચૌહાણ વિ. સુશીલાબેન કાનુભાઈ તેવર અને અન્ય, ૨૦૦૯ ૩ જી.એલ.એચ. ૬૬૪,

ફ) મુસ્સાઉદ્દીન અમદાવાદ વિ. આસામ રાજ્ય, રિપોર્ટેડ ઇન (૨૦૦૯) ૧૪ એસસીસી ૫૪૧,

ગ) ભૂપતભાઈ સોમાભાઈ સારડિયા વિ. ગુજરાત રાજ્ય, જેનો અહેવાલ (૨૦૧૨) ૩૧ જીએચજે ૧૪૦ માં પ્રકાશિત થયો છે,

f) વિનોદ કુમાર વિ. કેરળ રાજ્યમાં પ્રતિવેદિત (૨૦૧૪) ૫ એસસીસી ૬૭૮ અને g) કે.પી. થિમ્મપ્પા ગૌડા વિ. કર્ણાટક રાજ્યમાં પ્રતિવેદિત એઆઈઆર ૨૦૧૧ એસસીડબ્લ્યુ ૨૨૮૧।

૫. ઉપરોક્ત તથ્યોની પૃષ્ઠભૂમિમાં, આરોપી તરફથી ઉપસ્થિત રહેલા માનનીય વકીલ શ્રી હર્ષ વી. ગજ્જરે નીચે મુજબની દલીલો ઉઠાવી છે :-

ક) અપીલ કરવામાં આવે છે કે ફરિયાદ પક્ષે એકમાત્ર ચક્ષુસાક્ષી, એટલે કે પીડિતા,નું પરીક્ષણ કર્યું છે. ફરિયાદ પક્ષે તેણીની મુખ્ય પૂછપરછમાં સોગંદપૂર્વક

જણાવ્યું છે કે આરોપી પીડિતા યુવતીને ટેમ્પો દ્વારા પાવાગઢ લઈ ગયો હતો. તેણી જણાવે છે કે ધર્મશાળામાં આરોપી દ્વારા તેણી પર બળાત્કાર કરવામાં આવ્યો, તેની સાથે લગભગ પ વખત શારીરિક સંબંધ બાંધવામાં આવ્યા અને તેણીએ આરોપીનો પ્રતિકાર કર્યો તથા તેને ગાળો આપી. જોકે, પોલીસ સમક્ષ વધારાનું નિવેદન આપતી વખતે પીડિતાએ સંપૂર્ણપણે જુદી જ વાત રજૂ કરી કે તેણે ખોટી ફરિયાદ કરી હતી અને આરોપી દ્વારા તેને પાવાગઢ લઈ જવામાં આવી નહોતી. તેણીએ વધુમાં કહ્યું કે સોગંદ પર સાક્ષી આપતી વખતે તેણીએ વધારાના નિવેદનમાં પાવાગઢ બાબતે ખોટી માહિતી આપી હતી, કારણ કે તેના માતાપિતાએ તેને માર માર્યો હતો. તેથી, રજૂ કરવામાં આવે છે કે વધારાના નિવેદનમાં આપવામાં આવેલા વર્ણનો તથા સોગંદ પર સાક્ષી આપતી વખતે જણાવવામાં આવેલ વર્ણન અને ફરિયાદ પરસ્પર વિરોધાભાસી છે અને તેથી તે વિશ્વસનીય નથી.

ખ) વિદ્વાન વકીલે પણ રજૂઆત કરી છે કે પીડિતા મદદ માટે બૂમો પાડી હતી અને એ અત્યંત અસંભવ છે કે પીડિતાએ બૂમો પાડવા છતાં કોઈએ તેની બૂમો સાંભળી ન હોય અને તેની મદદ માટે ન આવ્યું હોય, કારણ કે સામાન્ય રીતે ધર્મશાળાઓમાં મુલાકાતીઓની ભીડ હોય છે. આ નિશ્ચિત ધર્મશાળા એસ.ટી. બસ સ્ટેન્ડની નજીક, એટલે કે અત્યંત ભીડભાડવાળા વિસ્તારમાં આવેલી હતી. તેથી, આ કથિત ઘટના ઘટી જ ન હોઈ શકે.

ક) ફરિયાદી સ્ત્રીએ સોગંદપૂર્વક નિવેદન આપ્યું હતું કે તેણે આરોપીને લાત મારી હતી અને નખ ભોંક્યો હતો. વધુમાં, તેણી પર બળાત્કાર થતો હતો ત્યારે તેના હાથમાંથી લોહી વહી રહ્યું હતું. તેમ છતાં, ચિકિત્સાકીય પ્રમાણપત્ર તથા ફરિયાદપક્ષના સાહેદ નં. ૧ (ચિકિત્સક)ના પુરાવા મુજબ આરોપીના શરીર પર લાલ નિશાન, ખંજવાળ વગેરે જેવી કોઈ બાહ્ય ઈજાઓ મળી આવી નહોતી. उक्त ચિકિત્સક દ્વારા એ પણ જણાવવામાં આવ્યું છે કે ફરિયાદી સ્ત્રી વારંવારના જાતીય સંસર્ગની આદતવાળી હતી અને તેની કૌમાર્યપટલ પહેલેથી જ ફાટી ગયેલી હતી.

ડી) જ્યાં સુધી પીડિતાની વયનો પ્રશ્ન છે, ત્યાં ન્યાયાધીશે પંચાયતના રેકોર્ડ પર આધાર રાખ્યો, જેમાં તેણીની વય ૧૬ વર્ષથી ઓછી દર્શાવવામાં આવી છે; બચાવ પક્ષે સ્કૂલ લીવિંગ સર્ટિફિકેટ રજૂ કર્યું હતું, જેમાં તેણીની વય ૧૬ વર્ષથી વધુ દર્શાવવામાં આવી હતી, અને પીડિતાએ પોતે આંક ૧ પર નિવેદન આપ્યું હતું કે તે પોતાના ૨૨ વર્ષના ભાઈથી બે વર્ષ નાની હતી. વધુમાં, અસ્થીકરણ પરીક્ષણ હાથ ધરવામાં આવ્યું ન હતું અને તેથી પીડિતાની સાચી વય સ્થાપિત કરી શકાઈ નહોતી.

ઈ) આક્ષેપિત ઘટના ૦૧.૦૨.૧૯૯૬ના રોજ બની હોવાનું આક્ષેપિત છે, અને ફરિયાદ ૦૫.૦૨.૧૯૯૬ના રોજ, એટલે કે ઘટનાના પાંચ દિવસ બાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી. ઉપરોક્તને ધ્યાનમાં લેતાં, આરોપી તરફથી વિદ્વાન વકીલ

દ્વારા રજૂ કરવામાં આવે છે કે વિદ્વાન અતિરિક્ત સત્ર ન્યાયાધીશનો ચુકાદો અને હુકમ આ અદાલત દ્વારા રદ કરવામાં આવવો જોઈએ.

૬. તેના વિરોધમાં, વિદ્વાન વધારાના જાહેર અભિયોજક શ્રીમતી મોનાલી ભટ્ટે આ અદાલતનું ધ્યાન પુરાવા તરફ દોર્યું છે અને રજૂઆત કરી છે કે વિદ્વાન ન્યાયાધીશનો ચુકાદો એવો નથી કે જેમાં હકીકતોના આધારે હસ્તક્ષેપ કરવાની આવશ્યકતા ઊભી થાય. ફરિયાદી કન્યાની ઉંમર ૧૬ વર્ષથી ઓછી હતી અને આ કુમારિકા પર બળાત્કાર હતો, તેને અપહરણ કરવામાં આવ્યું હતું, તેથી વિદ્વાન સત્ર ન્યાયાધીશે પોતાના ચુકાદા અને હુકમના ૯ અને ૧૦ નંબરના પરિચ્છેદોમાં યોગ્ય રીતે નોંધ્યું છે અને તેથી આરોપીની દોષસિદ્ધિમાં કોઈ હસ્તક્ષેપ કરવો જોઈએ નહીં.

૭. ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૬૩, ૩૬૬ અને ૩૭૬ની જોગવાઈઓનો ઉલ્લેખ કરવો જરૂરી છે, જે નીચે મુજબ વાંચાય છે :–

"૩૬૩. અપહરણ માટેની સજા :– જે કોઈ કોઈપણ વ્યક્તિનું ૧[ભારત]માંથી અથવા કાયદેસર સંરક્ષકની કસ્ટડીમાંથી અપહરણ કરે છે, તેને એવી અવધિ માટેની, જે સાત વર્ષ સુધી લંબાઈ શકે, કોઈપણ વર્ણનની કેદની સજા થશે અને તે દંડનો પણ પાત્ર રહેશે.

એક્સ એક્સ એક્સ

એક્સ એક્સ એક્સ

એક્સ એક્સ એક્સ

૩૬૬. સ્ત્રીનું અપહરણ, અપહરણ કરીને લઈ જવું અથવા તેને વિવાહ કરવા માટે પ્રેરિત કરવું વગેરે.– જે કોઈ કોઈપણ સ્ત્રીનું અપહરણ કરે અથવા તેને લઈ જાય આ આશયથી કે તેને તેના ઈચ્છાવિરૂદ્ધ કોઈ વ્યક્તિ સાથે વિવાહ કરવા માટે બાધ્ય કરવામાં આવે, અથવા એવું જાણતાં કે એમ થવાની સંભાવના છે કે તેને બાધ્ય કરવામાં આવશે, અથવા જેથી તેને અનીતિપૂર્ણ સહવાસ માટે બળજબરીથી કે ફોસલાવીને પ્રેરિત કરવામાં આવે, અથવા એવું જાણતાં કે એમ થવાની સંભાવના છે કે તેને અનીતિપૂર્ણ સહવાસ માટે બળજબરીથી કે ફોસલાવીને પ્રેરિત કરવામાં આવશે, તેને બેમાંથી કોઈપણ વર્ણનની કેદથી, જે દસ વર્ષ સુધી લંબાવી શકાય તેવી મુદત માટે, દંડિત કરવામાં આવશે, અને તે દંડ માટે પણ જવાબદાર રહેશે; ૧[અને જે કોઈ, આ સંહિતામાં વ્યાખ્યાયિત ફોજદારી ધમકી કે સત્તાના દુરુપયોગ અથવા બળજબરીની અન્ય કોઈ પદ્ધતિ દ્વારા, કોઈ સ્ત્રીને કોઈ સ્થળેથી જવા માટે પ્રેરિત કરે આ આશયથી કે તેને અન્ય વ્યક્તિ સાથે અનીતિપૂર્ણ સહવાસ માટે બળજબરીથી અથવા ફોસલાવીને પ્રેરિત કરવામાં આવે, અથવા એવું જાણતાં કે એમ થવાની સંભાવના છે, તેને પૂર્વોક્ત પ્રમાણે દંડિત કરવામાં આવશે].

xxx xxx xxx

૩૭૬. બળાત્કાર માટે દંડ: –(૧) ઉપધારા (૨) માં ઉપબંધિત કરાયેલા કેસો સિવાય, જે કોઈ બળાત્કાર કરે છે તેને કોઈપણ પ્રકારના કારાવાસની સજા થશે, જે સાત વર્ષથી ઓછી નહીં હોય, પરંતુ આજીવન કારાવાસ સુધીની અથવા દસ વર્ષ સુધી વધારી શકાય તેવી અવધિની હોઈ શકે છે, અને દંડનો પણ જવાબદાર રહેશે; પરંતુ જો બળાત્કારગ્રસ્ત સ્ત્રી તેની પોતાની પત્ની હોય અને બાર વર્ષથી ઓછી વયની ન હોય, તો આવા કેસોમાં તેને કોઈપણ પ્રકારના કારાવાસની બે વર્ષ સુધીની અવધિની, અથવા દંડની, અથવા બંનેની સજા થશે: આ પણ શરતે કે અદાલત, ચુકાદામાં નોંધવાના પૂરતા અને વિશેષ કારણોસર, સાત વર્ષથી ઓછી અવધિના કારાવાસની સજા ફરમાવી શકે છે. (૧) જે કોઈ:

–(એ) પોલીસ અધિકારી બળાત્કાર કરે છે—

(૧) જે પોલીસ સ્ટેશનમાં તેની નિમણૂક કરવામાં આવી હોય, તેની હદમાં; અથવા

(૨) તે જે પોલીસ મથકમાં નિયુક્ત કરવામાં આવ્યો છે, તે પોલીસ મથકમાં હોય કે ન હોય, કોઈપણ મથક મકાનના પરિસરમાં; અથવા

(૩) જ્યારે કોઈ સ્ત્રી તેની કસ્ટડીમાં હોય અથવા તેના અધીનસ્થ પોલીસ અધિકારીની કસ્ટડીમાં હોય; અથવા

(બી) જાહેર સેવક તરીકે, પોતાના સત્તાવાર પદનો લાભ લઈ, એવી સ્ત્રી પર બળાત્કાર કરે છે જે તે જાહેર સેવકની કસ્ટડીમાં હોય અથવા તેના અધિનસ્ત જાહેર સેવકની કસ્ટડીમાં હોય; અથવા

(સી) અમલમાં રહેલા કોઈપણ કાયદા દ્વારા અથવા તેના અધિનિયમ હેઠળ સ્થાપિત જેલ, રિમાન્ડ ગૃહ અથવા અન્ય કસ્ટડીના સ્થળ, અથવા સ્ત્રીઓની કે બાળકોની સંસ્થાના વ્યવસ્થાપન પર અથવા તેના કર્મચારીવર્ગમાં હોવા છતાં, પોતાની અધિકારીય સ્થિતિનો લાભ લઈને એવી જેલ, રિમાન્ડ ગૃહ, સ્થળ અથવા સંસ્થાની કોઈપણ કેદી પર બળાત્કાર કરે; અથવા

(ડી) હોસ્પિટલના સંચાલન સાથે અથવા તેના કર્મચારિમંડળમાં રહી, પોતાની અધિકારીક સ્થિતિનો લાભ લઈ અને તે હોસ્પિટલમાં એક સ્ત્રી પર બળાત્કાર કરે; અથવા

(ઈ) સ્ત્રી ગર્ભવતી છે તે જાણતાં છતાં તેના પર બળાત્કાર કરે છે; અથવા

(એફ) જો તેણી બાર વર્ષથી ઓછી વયની હોય ત્યારે બળાત્કાર કરે છે; અથવા

(જી) સામૂહિક બળાત્કાર કરે છે,

દસ વર્ષથી ઓછા નહીં એવા, પરંતુ આજીવન સુધી થઈ શકે એવા સમયગાળા માટે સખત કારાવાસની સજા કરવામાં આવશે અને દંડની પણ જવાબદારી રહેશે:

પરંતુ એવી શરતે કે અદાલત, ચુકાદામાં દર્શાવવાના પૂરતા અને વિશેષ કારણોસર, બંનેમાંના કોઈ પણ પ્રકારની કેદની સજા દસ વર્ષથી ઓછી અવધિ માટે ફટકારી શકે છે।"

૮. ઉપરોક્તમાંથી નીચેના તથ્યો પ્રકાશમાં આવે છે :-

અ) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ વિલંબિત હતો.

બ) ન્યાયાધીશના કહેવા મુજબ પણ પીડિતાની વય નિર્ધારિત કરી શકાય તેવી નહોતી.

c) ફરિયાદ પક્ષ આરોપી સાથે ભાગી ગઈ હતી, કારણ કે તેઓ પરસ્પર અત્યંત પ્રેમમાં હતા. તે આરોપી સાથે એક સ્થાનથી બીજા સ્થાને, ભીડભાડવાળા વિસ્તારોમાં જતી રહી હતી.

૯. પક્ષકારો તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્ધાન વકીલોની દલીલો સાંભળી, હું એ અભિપ્રાય પર છું કે ભારતીબેન ઉ.સ. સુરેશભાઈ ભીખાભાઈ ચૌહાણ (પૂર્વોક્ત), આલમેલુ (પૂર્વોક્ત) તથા વિનોદ કુમાર (પૂર્વોક્ત)ના કેસમાં આપેલ નિર્ણય વર્તમાન કેસના તથ્યો પર લાગુ પડશે, કારણ કે આ કેસમાં પણ સંશયથી પરે સાબિત થયું નથી કે યુવતી લગ્નયોગ્ય વય કરતાં ઓછી વયની હતી. આરોપી સાથે તે એક સ્થળેથી બીજા સ્થળે ગઈ હોવાથી, એ કહેવું અનુચિત નહીં ગણાય કે તે સંમતિ આપનાર પક્ષકાર હતી. એવું કહી શકાય નહીં કે તેનું અપહરણ કરવામાં આવ્યું હતું અથવા તેને પ્રલોભિત કરવામાં આવી હતી.

એસ. વરદરાજન (ઉપરોક્ત)ના કેસના ચુકાદાના કસોટીપથ પર, એવું કહી શકાય નહીં કે તેને અપહરણ કરવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ અપીલકર્તાએ તેની ઇચ્છા વિરુદ્ધ તેની ઉપર બળાત્કાર કર્યો હતો. તે સંમતિ આપનાર પક્ષકાર હતી; તેથી એવું કહી શકાય નહીં કે બળાત્કાર થયો હતો. તબીબી સાક્ષ્ય સ્પષ્ટ રીતે દર્શાવે છે કે કથિત ગુનો જે દિવસે થયો હોવાનું કહેવામાં આવે છે, તે દિવસે તેની વય ૧૭ વર્ષથી ૧૯ વર્ષ વચ્ચે હતી. આ સ્વીકારાયેલ તથ્યાત્મક સ્થિતિ છે કે જ્યારે તે ટ્રેક્ટરમાં હતી, ત્યારે આરોપીએ તેને સાથે લઈ ગયો હતો. ફરિયાદી મહિલા આટલા બધા લોકોની હાજરીમાં થયેલા પ્રયાસોનો પ્રતિકાર કરી શકી હોત.

૧૦. આમ, આ એવો મામલો છે જેમાં પરસ્પર પ્રગાઢ પ્રેમમાં મગ્ન અને યુવાનીના શ્રેષ્ઠ કાળમાં રહેલા બે વ્યક્તિઓ ભાગી ગયા હતા, વિર્વિધ ભીડભાડવાળા સ્થળોએ ફર્યા હતા અને ત્યારબાદ ગામમાં પરત આવ્યા હતા. માનનીય એડિશનલ સેશન્સ જજનો અભિપ્રાય કાયદાના ખોટા અમલ અને હકીકતોના ખોટા વાંચન પર આધારિત છે. એવું જણાય છે કે માનનીય ન્યાયાધીશે પોતાના અતિઉત્સાહમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાનું અતિર્થઘટન કર્યું છે, જે તે દિવસોમાં પણ ઉપલબ્ધ હતું. કહેવાની જરૂર નથી કે માત્ર એટલા કારણે કે ફરિયાદી નીચલા વર્ગની સમાજમાંથી હતી, એટલા માત્રથી એટલું કહી શકાય નહીં કે અત્રે અનુસંધાનમાં રહેલી અત્યાચાર નિવારણ અધિનિયમની સંબંધિત કલમો લાગુ પડશે, કારણ કે ઉપર જણાવ્યા મુજબ આ બંને યુવાન

વ્યક્તિઓ સંમતિ આધારિત સંબંધમાં હતા અને તેથી ભાગી ગયા હતા તથા ઉક્ત કૃત્યો આચર્યા હતા.

૧૧. હું અહીં નીચે સંબંધિત અદાલતો દ્વારા કરવામાં આવેલી કેટલીક નોંધો પુન:રજૂ કરવાનું યોગ્ય માનું છું :-

વિનોદ કુમાર વિ. કેરળ રાજ્ય (ઉપરોક્ત)

બળાત્કાર ખરેખર એક નિંદનીય કૃત્ય છે અને દરેક દોષિતને ત્વરિત, દઢ તથા કડક રીતે દંડિત કરવો જોઈએ. જોકે, આ માત્ર ત્યારે જ શક્ય છે જ્યારે દોષ સંદેહની વાજબી હદ પાર સાબિત થયો હોય. આ કેસમાં, કોઈ પ્રલોભન નહોતું; માત્ર બે વ્યક્તિઓ જીવલેણ રીતે પ્રેમમાં હતાં, અને તેમની યુવાનીએ તેમને તેમના સંબંધની નિરર્થકતા પ્રત્યે અંધ બનાવી દીધા હતા.

એસ. વરદરાજન વિ. મદ્રાસ રાજ્ય (ઉપરોક્ત)

તેણીએ પોતાની ઈચ્છાથી તેની સાથે સાથ આપ્યો હતો અને કાયદાએ તેના પર તેણીને તેના પિતાના ઘરે પાછી લઈ જવાની કે તેને તેની સાથે જવા ન કહેવાની ફરજ મૂકેલી ન હતી. તે ઓછી વયની બાળકી નહોતી કે જે પોતે વિચારી ન શકે; પરંતુ, જેમ કે પહેલેથી જણાવવામાં આવ્યું છે, તે પુખ્તવય પ્રાપ્ત થવાની અણી પર હતી અને પોતાના માટે શું સારું અને શું ખરાબ તે જાણવાની ક્ષમતા ધરાવતી હતી. તે કોઈ અભણ કે અજ્ઞાન ગ્રામ્ય કન્યા નહોતી, પરંતુ કોલેજના અંતિમ વર્ષમાં અભ્યાસ કરતી વિદ્યાર્થિની હતી, જેણે સંભવતઃ આખું જીવન આધુનિક

શહેરમાં જ વિતાવ્યું હતું અને તેથી, શક્ય છે કે ગ્રામ્ય વિસ્તારથી આવતી અશિક્ષિત કન્યા કરતાં, પોતે વિચારવા અને પોતાની રીતે વર્તવા માટે ઘણી વધુ સક્ષમ હતી.

ભર્તિબેન, સ્વ. સુરેશભાઈ ભીખાભાઈ ચૌહાણ (ઉપરોક્તમાં)

અમે સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોની દલીલો સાંભળી છે તથા રેકોર્ડ મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવાનું અવલોકન કર્યું છે. રેકોર્ડ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે ભોગવતી ૦૭.૦૯.૨૦૦૪ના બપોરના સમયે પોતાના ઘરેથી લાપતા થઈ હતી. આંક ૧૧ પરનો દસ્તાવેજ ભોગવતીનું શાળા છોડ્યાનું પ્રમાણપત્ર છે, જે કોઈ વ્યક્તિની વય નિર્ધારિત કરવા માટે નિશ્ચિત પુરાવો છે. આ દસ્તાવેજમાં જન્મતારીખ ૩૧.૦૮.૧૯૮૬ દર્શાવવામાં આવી છે. તેમ જ, આ જન્મતારીખ અંગે પણ ફરિયાદ પક્ષે વિવાદ ઉપસ્થિત કર્યો નથી. તેથી, સ્વીકાર્ય અને સ્પષ્ટ રીતે, જે દિવસે ભોગવતી પોતાના ઘરેથી લાપતા થઈ હતી, તે દિવસે તેની વય ૧૮ વર્ષથી વધુ હતી.

ભૂપતભાઈ સોમાભાઈ સરડીયા (ઉપરોક્ત)

૮.૧ ફરિયાદી સ્ત્રીએ આગળ જઈને જરબાન કર્યું છે કે આરોપી ભુપત દ્વારા આવો જ કૃત્ય વારંવાર માત્ર મારી ઉપર જ નહીં, પરંતુ ઝૂંપડી સહિત અન્ય સ્થળોએ પણ કરવામાં આવ્યો હતો અને તે સમયે રાત્રિના સમયે ઝૂંપડીમાં અન્ય વ્યક્તિઓ પણ હાજર હતા. તે સમયે તેણે મદદ માટે કોઈ બૂમ પાડી નહોતી.

તેના પુરાવામાંથી એ પણ સ્પષ્ટ થાય છે કે તે આરોપી ભુપત સાથે જાહેર પરિવહન તથા મોટરસાઇકલ દ્વારા પણ જુદા જુદા સ્થળોએ ગઈ હતી અને તે સમયે પણ તેણે મદદ માટે કોઈ અવાજ કર્યો નહોતો.

૧૨. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોની દલીલો સાંભળી અને કેસના રેકોર્ડનું અવલોકન કરતાં, ક્રિમિનલ અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે. એવું કહી શકાય નહીં કે નીચેની અદાલત આરોપીને દોષિત ઠેરવવામાં ન્યાયોચિત હતી, કારણ કે પીડિતા સંમતિ આપનાર પક્ષ હતી, તે અપ્રાપ્તવયની નહોતી અને આરોપીએ તેને બળજબરીથી લઈ ગયેલી નહોતી. ડૉક્ટરના પુરાવાથી પણ સાબિત થાય છે કે આરોપીએ તેણીને બળપૂર્વક લઈ જવાની કે પીડિતાનું અપહરણ કરવાની કાર્યવાહી કરી નહોતી. આથી, આ અદાલત આરોપીની દોષસિદ્ધિ રદ કરે છે।

૧૩. ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં લેતા, આ અદાલતનું માનવું છે કે નીચલી અદાલતે આરોપીને આક્ષેપિત ગુનાઓ બદલ દોષિત ઠરાવવામાં કાયદા તેમજ હકીકતો અંગે ગંભીર ભૂલ કરી છે.

નીચલી અદાલત દ્વારા નોંધાયેલા તારણો માત્ર અયોગ્ય જ નથી, પરંતુ અયોગ્ય રીતે આપવામાં આવેલાં પણ છે અને તેથી, તારીખ ૧૪.૦૭.૧૯૯૭નો ચુકાદો અને હુકમ, જે વધારાના દ્વારા પસાર કરવામાં આવ્યો હતો

સત્ર ન્યાયાધીશ, અમદાવાદ દ્વારા કેસ નં. ૫૦/૧૯૯૬ માં આપેલો હુકમ રદ કરવામાં આવે છે.

મૂળ આરોપી ઉપર જે ગુનાઓ અંગે આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો તેમાંથી તેને નિર્દોષ મુક્ત કરવામાં આવે છે. તેને જેલ સત્તાધિકારીઓ સમક્ષ આત્મસમર્પણ કરવાની આવશ્યકતા નથી. આરોપી જામીન પર હોવાથી, જામીન અને જામીન બોન્ડ રદ કરવામાં આવે છે. જો કોઈ જામીનદાર હોય તો તેને પણ મુક્ત કરવામાં આવે છે. જો આરોપી દ્વારા કોઈ દંડ ભરવામાં આવ્યો હોય, તો સામાવાળા-રાજ્ય દ્વારા તેને પરત ચૂકવવામાં આવશે. રેકોર્ડ અને કાર્યવાહી તત્કાલ નીચલી અદાલતને પાછા મોકલવામાં આવશે.

એસડી/-

(કે.જે. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

કેરોલીન

The translation of this judgment has been provided by M/s Hyperlink E-Solutions Pvt. Ltd.

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઇ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

===

=========